

ΜΑΡΙΑ ΡΕΠΟΥΣΗ

Δεν πήγαινε άλλο...

Η ιστορική εκπαίδευση έχει από τη δεκαετία του 1960 και εξής σημαντικά αλλάξει διεθνώς. Σήμερα γνωρίζουμε πολύ περισσότερα πράγματα για το πώς τα παιδιά μαθαίνουν Ιστορία και τι είδους Ιστορία πρέπει να διδάσκονται για να γίνουν ιστορικά εγγράμματοι πολίτες, με γνώσεις και κρίση. Οφείλουμε συνεπώς να προσαρμόσουμε τη διδασκαλία μας σε αυτά τα δεδομένα. Αλλιώς δεν κάνουμε το καθήκον μας απέναντι στα παιδιά που φοιτούν στα ελληνικά σχολεία. Αύριο αυτά τα παιδιά θα γίνουν πολίτες και θα χρειάζεται να σκέπτονται, να κρίνουν, να αποφασίζουν. Η Ιστορία είναι ένα μάθημα μέσα από το οποίο μπορούν πολλά να μάθουν. Δεν μπορεί να το καταδικάζουμε σε ένα μάθημα αποστήθισης γεγονότων και ημερομηνιών, σε ένα μάθημα εθνικής προπαγάνδας και εθνικών μύθων.

Με αυτές τις σκέψεις κάναμε το εγχειρίδιο Ιστορίας της Στ' δημοτικού. Βασιστήκαμε στα νέα δεδομένα. Μετακινηθήκαμε από ένα εγχειρίδιο που τα παιδιά παπαγαλίζουν την Ιστορία που τους διδάσκουμε σε ένα βιβλίο-εργαλείο για να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν Ιστορία. Και να μην εθίζονται στη λογική του άσπρου -μαύρου αλλά σε αυτήν της πολυχρωμίας και των αποχρώσεων. Να συνδυάζουν την πληροφορία με την πηγή της, την προέλευσή της. Να αναζητούν την αλήθεια, τις αλήθειες, και όχι να δέχονται τυφλά την αλήθεια των άλλων. Να αποφεύγουν τις απλουστεύσεις και τα στερεότυπα. Να βλέπουν ότι εκτός από τους ήρωες υπήρχαν και οι άνθρωποι άνδρες αλλά και γυναίκες, όσων το όνομα έμεινε στην Ιστορία αλλά και άλλοι των οποίων το όνομα ξεχάστηκε.

Είμαστε φυσικά υποχρεωμένοι να λειτουργήσουμε στη βάση ενός αναλυτικού προγράμματος. Είχαμε λοιπόν μια τεράστια ύλη, από τον 15ο αιώνα ως τις ημέρες μας, μια ύλη σχεδόν αποκλειστικά στραμμένη στην ελληνική ιστορία, και μάλιστα αφιερωμένη σε εκείνες τις περιόδους που διαιωνίζουν τα εθνικά στερεότυπα και τους μύθους. Να σας αναφέρω χαρακτηριστικά ότι με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα προβλέπονται πέντε μόνο διδακτικές ώρες για την Αναγέννηση, τις Ανακαλύψεις, τον Διαφωτισμό και τη Γαλλική Επανάσταση και οι υπόλοιπες 50 ώρες είναι για την ελληνική ιστορία και κυρίως για τις περιόδους που συντηρούν τις εθνικιστικές αφηγήσεις. Εχουμε 11 ώρες για την οθωμανική κυριαρχία και 15 ώρες για την Επανάσταση του 1821 ενώ μόνον οκτώ διδακτικές ώρες για τη δημιουργία του ελληνικού κράτους και την εξέλιξή του καθ' όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα.

Λειτουργώντας σε αυτό το πλαίσιο προσπαθήσαμε να υπερβούμε τον βομβαρδισμό των παιδιών με τις μάχες του '21 και να μην αφήσουμε στο σκοτάδι σημαντικά ιστορικά θέματα όπως ο Εμφύλιος ή το Κυπριακό. Ελπίζουμε ότι οι εκπαιδευτικοί θα στηρίξουν την προσπάθειά μας. Αυτοί γνωρίζουν στην πράξη ότι «δεν πήγαινε άλλο».

Η κυρία Μαρία Ρεπούση είναι επίκουρη καθηγήτρια Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας στην Παιδαγωγική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μέλος της συγγραφικής ομάδας του νέου βιβλίου Ιστορίας στο Δημοτικό.

**Το ΒΗΜΑ, 17/09/2006 , Σελ.: Α38
Κωδικός άρθρου: Β14867Α382
ID: 280383**